

Onderzoeksrapportage MijnBurgemeester Maastricht

De gemeente Maastricht is op zoek naar een nieuwe burgemeester. Als onderdeel van deze zoektocht heeft de gemeente haar inwoners gevraagd naar wat voor persoon de gemeente op zoek moet. Wat zijn volgens de inwoners belangrijke eigenschappen voor de nieuwe burgemeester? En aan wat voor persoon denken zij wanneer zij de nieuwe burgemeester voor zich zien?

Datum: 18-11-2022

Aantal deelnemers: 1510

In opdracht van: gemeente Maastricht

In deze rapportage

INHOUDSOPGAVE

Aanleiding onderzoek	3
Samenvatting resultaten	5
Resultaten inwonersconsultatie.....	8
Stellingen.....	8
Open vraag	14
Onderzoeksverantwoording	17
Bijlage 1: Typen burgemeesters.....	19
Bijlage 2: Toelichting betrokkenheidsprofielen	21

Aanleiding onderzoek

HOOFDSTUK 1

De tool 'MijnBurgemeester'

De gemeente Maastricht is op zoek naar een nieuwe burgemeester. Om inzicht te krijgen in wat voor iemand de inwoners graag zien als toekomstige burgemeester heeft Citisens de MijnBurgemeester-tool ontwikkeld. Via een online vragenlijst hebben de inwoners van Maastricht hun mening gegeven aan de hand van tien stellingen. Daarnaast typeerden zij de gemeente aan de hand van zeven kenmerken en kregen zij twee open vragen voorgelegd: "Als u de burgemeester van Maastricht één plek in de gemeente zou kunnen laten zien, welke plek zou dit dan zijn en waarom?" en "Als ik denk aan de nieuwe burgemeester van Maastricht, dan zie ik iemand die..." De resultaten van de inwonersconsultatie en bij wat voor type burgemeester de voorkeur van de inwoners van Maastricht ligt, leest u in deze rapportage.

4 Burgemeestertypen

Inwoners verschillen van mening over wat iemand voor hen de ideale burgemeester maakt. Om deze verschillende ideeën te vatten ontwikkelde Citisens de MijnBurgemeester-tool, waarin onderscheid wordt gemaakt tussen vier verschillende typen burgemeesters. Deze typering werd opgesteld aan de hand van een combinatie van literatuurstudie en datagedreven onderzoek. Op basis van wetenschappelijke publicaties over leiderschapstijlen werden vier dimensies geïdentificeerd: leiderschapsoriëntatie, omgang met macht, taakoriëntatie en communicatiestijl. Vervolgens zette Citisens in 2022 een onderzoek uit onder het Citisens panel waarbij invullers werden gevraagd wat iemand voor hen een ideale burgemeester maakt. Aan de hand van de resultaten van dit onderzoek werd voor elk van de vier dimensies in kaart gebracht wat de stijlvoorkeuren van de respondenten waren en hoe deze van elkaar verschilden. Dit werd gebruikt als input voor het opstellen van een stellingenset voor elk van de vier dimensies. Door middel van een clusteranalyse zijn vervolgens vier typen burgemeesters opgesteld:

1. Efficiënte Probleemoplosser: resultaat gedreven, op zoek naar oplossingen.
2. Trouwe Beschermmer: blik vooral gericht op het heden, behoudend.
3. Enthousiaste Aanvoerder: zoekt de grenzen op, niet bang voor verandering.
4. Kritische Coach: gefocust op samenwerking, aandacht voor een goed proces.

Aan de hand van de MijnBurgemeester-tool kregen de invullers uit Maastricht te zien welk type burgemeester het best past bij de antwoorden die zij gaven. Naast een weergave van de resultaten per stelling, leest u in deze rapportage ook op welk type burgemeester de inwoners van Maastricht het vaakst uitkwamen. De beschrijvingen die de invullers te zien kregen voor elk van de vier verschillende typen vindt u in bijlage 1.

Inwoners bereiken

De vragenlijst was te bereiken via de link www.mijnburgemeestermaastricht.nl en toegankelijk via computer en smartphone. Om zoveel mogelijk inwoners uit te nodigen tot deelname, is het onderzoek onder de aandacht gebracht via een online campagne via de kanalen van DPG zoals NU.nl en AD. Daarnaast draaide er een online campagne op Facebook en Instagram.

1510 respondenten

Uiteindelijk hebben de antwoorden van 1510 inwoners die de MijnBurgemeester-tool invulden geleid tot de inzichten die u leest in deze rapportage. Door middel van verschillende verificatiemethoden zijn dubbele invullers en deelnemers van buiten de gemeente uit de resultaten gefilterd. Een toelichting op de analyse leest u in de onderzoeksverantwoording.

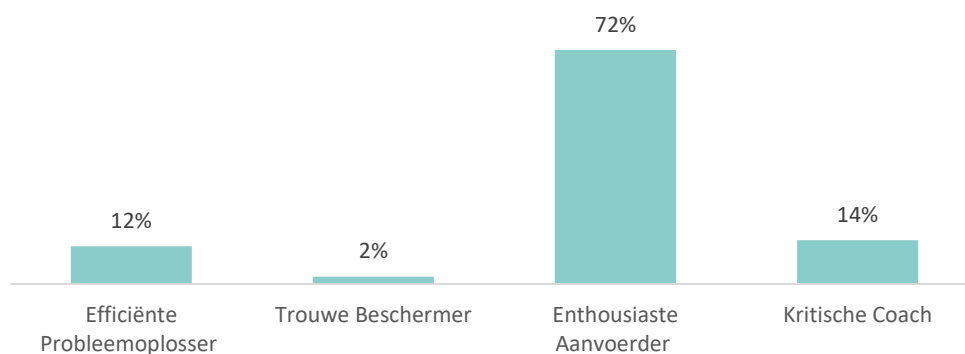

Samenvatting resultaten

HOOFDSTUK 2

Type burgemeester

De antwoorden die de invullers gaven op tien stellingen, verdeeld over de vier dimensies, leiden voor iedere invuller tot een voorkeur voor één van de vier typen burgemeesters. Aan het eind van de vragenlijst kregen deelnemers een typering te zien van de burgemeester die het best bij hun mening past. De meeste deelnemers kwamen uit op een Enthousiaste aanvoerder zoals blijkt uit onderstaande figuur. Enthousiaste Aanvoerders worden getypeerd door het opzoeken van grenzen. Zij hebben hun blik gericht op de toekomst, schuwen verandering niet, en betrekken anderen graag bij hun plannen. Dit type werd opgevolgd door een Kritische coach. Kritische Coaches worden getypeerd door hun focus op samenwerking en een goed proces. Zij betrekken graag zo veel mogelijk mensen bij hun plannen en streven naar het behoud van een goede sfeer

Type burgemeester	%
Efficiënte Probleemoplosser	12%
Trouwe Beschermer	2%
Enthousiaste Aanvoerder	72%
Kritische Coach	14%

Uitkomst per stelling

Uit de antwoorden op de tien stellingen blijkt dat deelnemers zoeken naar het type burgemeester 'Enthousiaste Aanvoerder'. Zij zien het liefst een burgemeester die een **stabiele factor** is binnen de gemeente en ze zien graag een burgemeester die **snel actie kan ondernemen**. Het is hierbij belangrijk dat de nieuwe burgemeester dit doet op een **strikt onpartijdige** manier. De nieuwe burgemeester moet ook iemand zijn die **gevoelens laat zien** en op een **informele** manier bestuurt en daarbij een echte **burgervader/ -moeder** is. Wel moet deze burgemeester goed **handhaven bij overlast** en bij dreigend gevaar **hard optreden**. Invullers zijn het minder eens over of de nieuwe burgemeester moet focussen op de uitdagingen van de toekomst of de uitdagingen van vandaag en of de nieuwe burgemeester meer moet gaan voor een goede sfeer of het beste resultaat.

Gemeente Maastricht wordt omschreven als Trots en Betrokken

Invullers van de MijnBurgemeester tool konden uit een lijst van zeven vooraf geselecteerde en geteste kenmerken er twee selecteren die hun gemeente voor hen typeert. Inwoners van Maastricht omschrijven hun gemeente voornamelijk als trots en betrokken.

Open vragen

Uit de antwoorden op de open vragen blijkt dat deelnemers zoeken naar een burgemeester die staat voor alle inwoners en een sterke verbindende rol heeft. Het is verder belangrijk dat de nieuwe burgemeester echt van Maastricht houdt. De nieuwe burgemeester moet trots zijn op de cultuur van de stad. Het is tot slot belangrijk dat de nieuwe burgemeester dichtbij de burger staat, goed naar de inwoners van Maastricht luistert en hun wensen goed vertegenwoordigt.

Als de inwoners van Maastricht de nieuwe burgemeester één plek in de gemeente zouden mogen laten zien, zijn er een aantal antwoorden die vaak naar voren komen. Allereerst vinden inwoners van Maastricht het belangrijk om de kwaliteiten en gebreken van het centrum te laten zien. Ten tweede willen zij de nieuwe burgemeester de goede en slechte aspecten van de wijken laten zien. Tot slot vinden veel inwoners het belangrijk om de gebreken bij de milieuperrons/parken te laten zien.

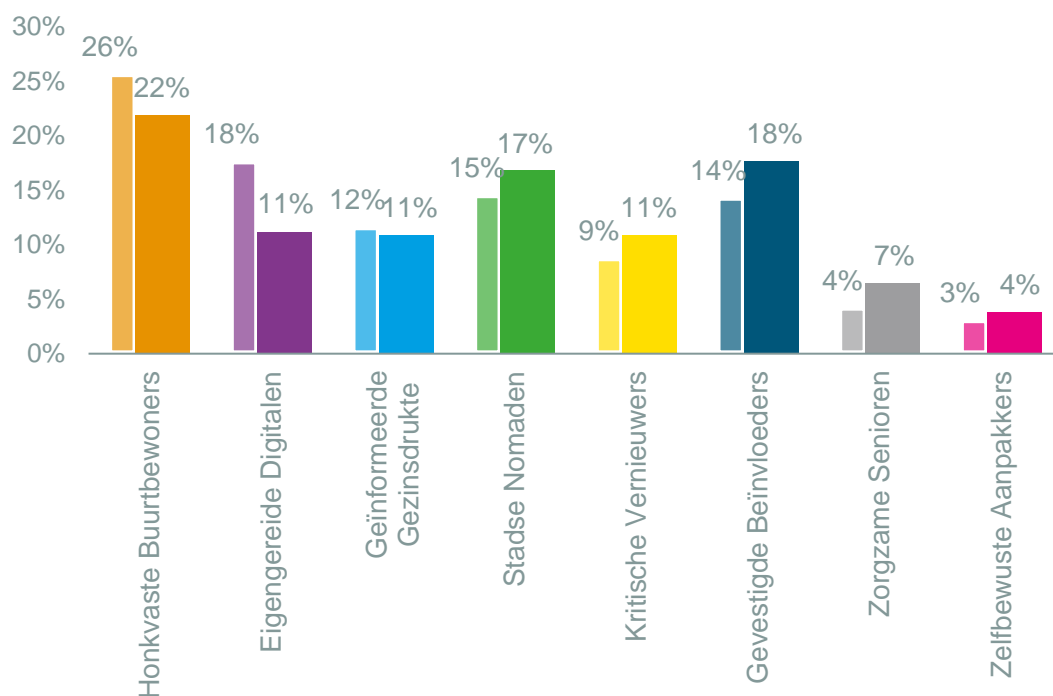
Achtergrond invullers

Wie zijn de invullers van MijnBurgemeester Maastricht? Het onderstaande figuur geeft een overzicht van de verdeling van de invullers van MijnBurgemeester Maastricht (rechts) en de inwoners van de gehele gemeente (links) over de betrokkenheidsprofielen van Citisens.

Citizens categoriseert inwoners in acht onderscheidende groepen. Voor iedere groep is een betrokkenheidsprofiel opgesteld. Hierbij hebben we sociaal-demografische kenmerken uit gerenommeerde bronnen gecombineerd met eigen onderzoeksdata over betrokkenheid van inwoners bij de eigen leefomgeving, hun vertrouwen in instituties, participatiegedrag en communicatievoorkeuren. Een overzicht van de verdeling van de invullers over de acht profielen geeft inzicht in hoeverre verschillende typen inwoners hebben meegedaan aan het onderzoek: welke groepen zijn er bereikt en op wiens mening zijn de resultaten van de inwonersconsultatie gebaseerd? En in hoeverre is dit een afspiegeling van de gemeente als geheel?

Gemeente Maastricht kent voornamelijk veel Honkvaste Buurtbewoners. Ook de profielen Eigengereide Digitalen en Stadse Nomaden komen veel voor in de gemeente. Kijkend naar de verdeling van de invullers van MijnBurgemeester valt op dat Eigengereide Digitalen de MijnBurgemeester vragenlijst minder vaak hebben ingevuld in vergelijking met de verdeling van de betrokkenheidsprofielen van de inwoners van Maastricht. Dit is te verklaren doordat de Eigengereide Digitalen een groep is die minder betrokken is en omdat het moeilijk is om deze groep te bereiken. In bijlage 2 vindt u een toelichting op wat de specifieke betrokkenheidsprofielen inhouden.

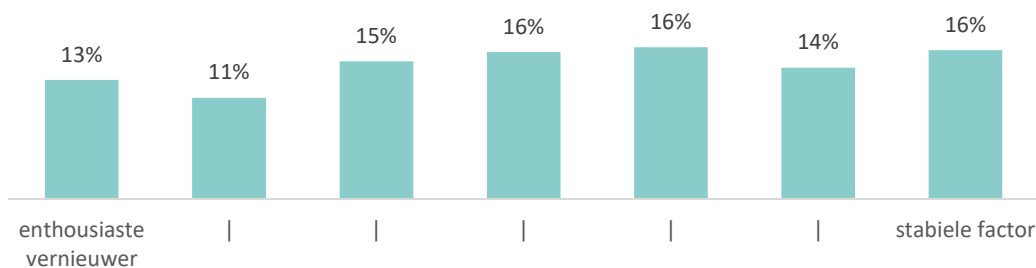
Resultaten inwonersconsultatie

HOOFDSTUK 3

Hieronder vindt u de resultaten van de tien stellingen waarover inwoners van gemeente Maastricht hun mening hebben gegeven. Bij elke stelling kon men aangeven welke eigenschap of welk gedragsvoorbeeld zij belangrijk vinden voor hun nieuwe burgemeester. Deelnemers konden zich positioneren op een zevenpuntsschaal om hun mening weer te geven.

Stellingen

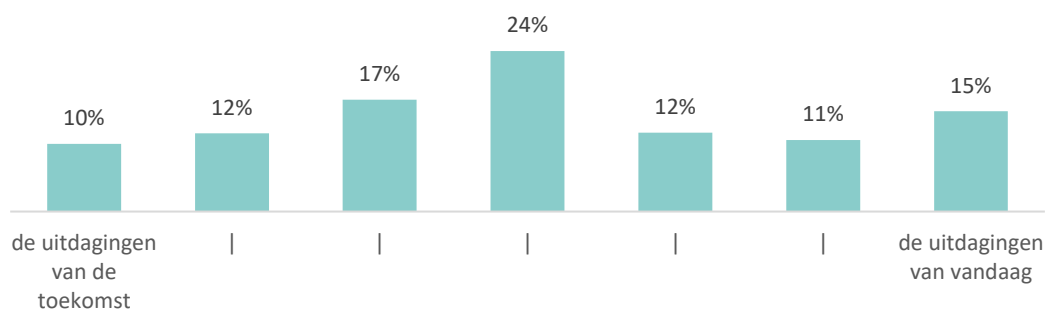
Enthousiaste vernieuwer of stabiele factor

Mijn burgemeester is een: enthousiaste vernieuwer / stabiele factor						
Enthousiaste vernieuwer						Stabiele factor
13%	11%	15%	16%	16%	14%	16%

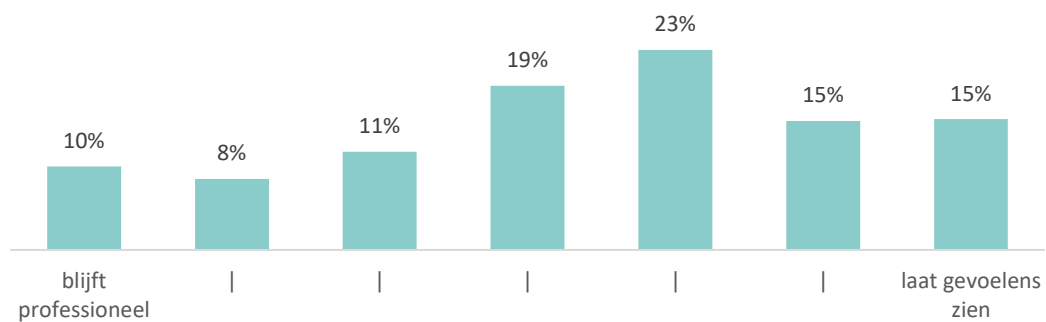

Uitdagingen van de toekomst of vandaag

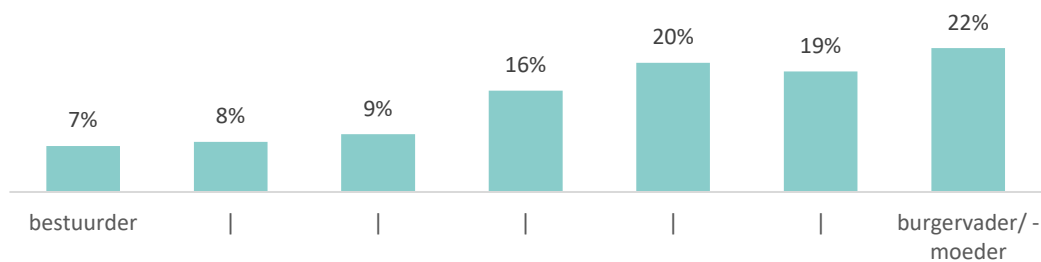
Mijn burgemeester richt zich op: uitdagingen van de toekomst / uitdagingen van vandaag						
Uitdagingen van de toekomst						Uitdagingen van vandaag
10%	12%	17%	24%	12%	11%	15%

Blijft professioneel of laat gevoelens zien

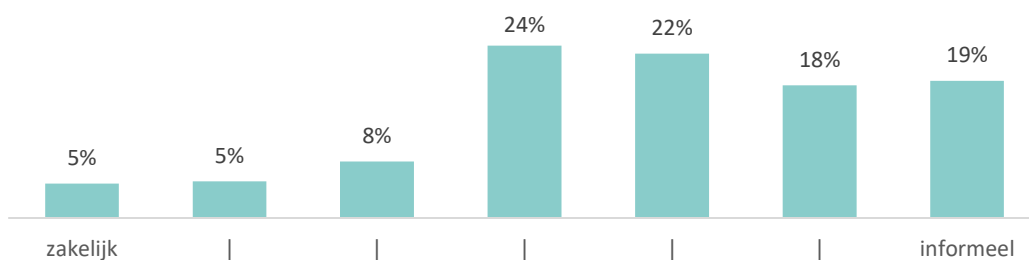
Mijn burgemeester: blijft professioneel / laat gevoelens zien						
Blijft professioneel						Laat gevoelens zien
10%	8%	11%	19%	23%	15%	15%

Bestuurder of burgervader/-moeder

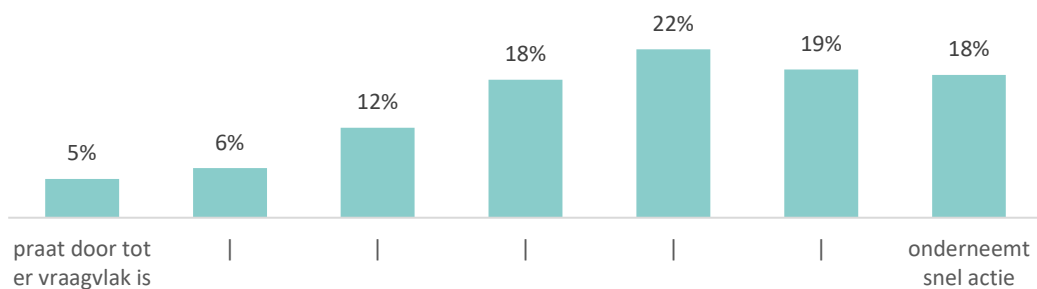
Mijn burgemeester is vooral: bestuurder / burgervader/-moeder						
Bestuurder						Burgervader- /moeder
7%	8%	9%	16%	20%	19%	22%

Zakelijk of informeel

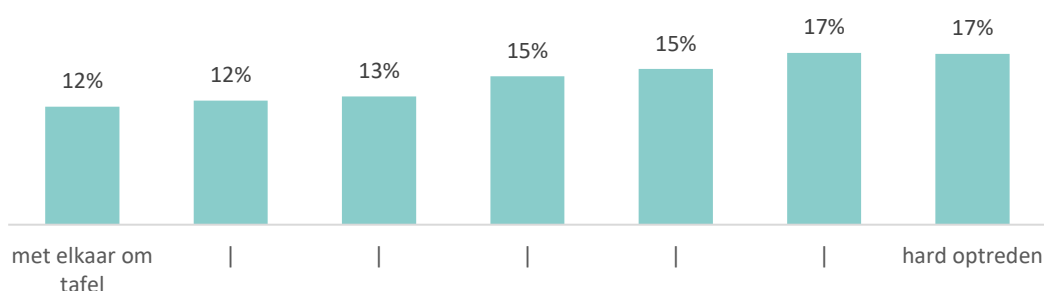
De houding van mijn burgemeester is: zakelijk / informeel						
Zakelijk						Informeel
5%	5%	8%	24%	22%	18%	19%

Praten tot er draagvlak is of snel actie ondernemen

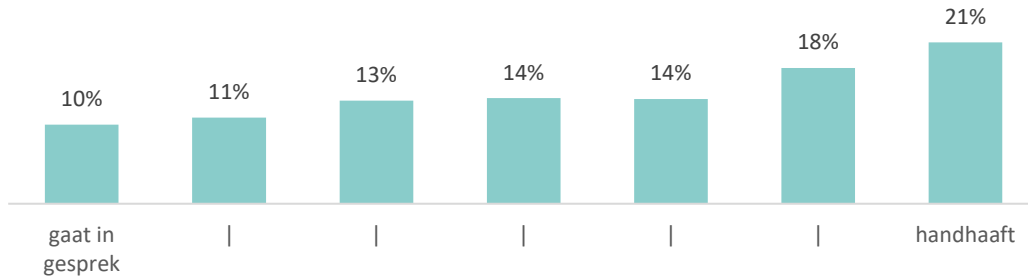
Mijn burgemeester: praat door tot er draagvlak is / onderneemt snel actie						
Praat door tot er draagvlak is						Onderneemt snel actie
5%	5%	12%	18%	22%	19%	18%

Met elkaar om tafel of hard optreden

Mijn burgemeester bij dreigend gevaar: met elkaar om tafel / hard optreden						
Met elkaar om tafel						Hard optreden
12%	12%	13%	15%	15%	17%	17%

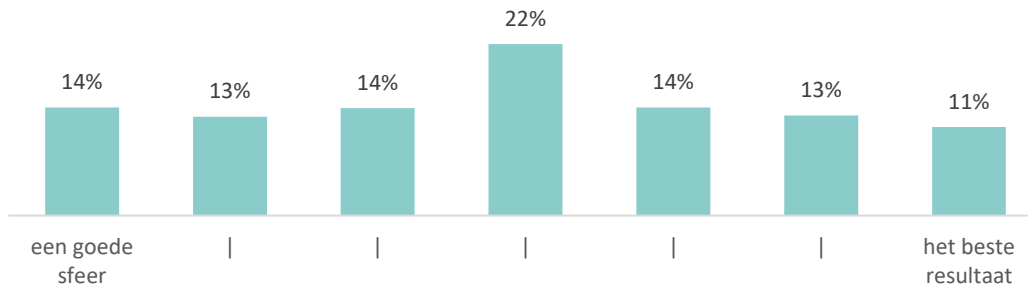
In gesprek gaan of handhaven

Mijn burgemeester bij overlast: gaat in gesprek / handhaaft

Gaat in gesprek						Handhaaft
10%	11%	13%	14%	14%	18%	21%

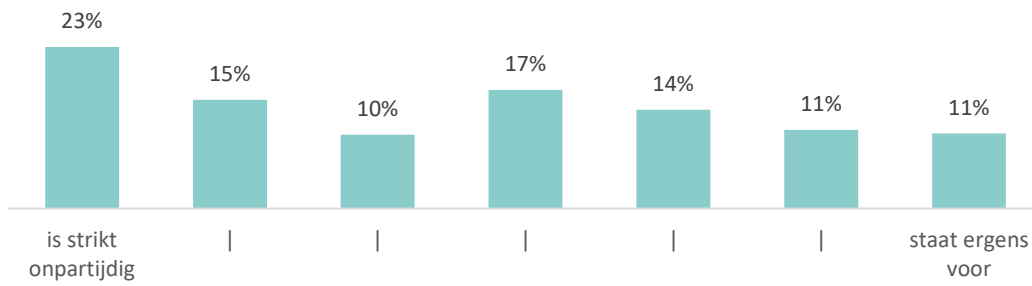
Een goede sfeer of het beste resultaat

Mijn burgemeester gaat voor: een goede sfeer / het beste resultaat

Een goede sfeer						Het beste resultaat
14%	13%	14%	22%	14%	13%	11%

Strikt onpartijdig of ergens voor staan

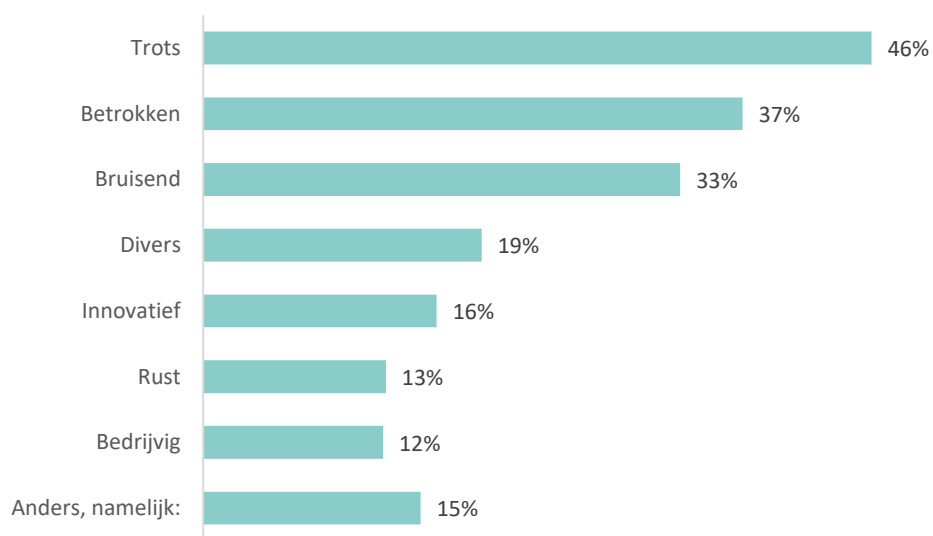

Mijn burgemeester: is strikt onpartijdig / staat ergens voor

Is strikt onpartijdig						Staat ergens voor
23%	15%	10%	17%	14%	11%	11%

Kenmerken

De inwoners van Maastricht werd gevraagd welke woorden zij vinden dat het karakter van hun gemeente het best omschrijven. Zij kregen zeven termen voorgelegd, waar zij er maximaal twee van konden selecteren. De inwoners van Maastricht omschrijven hun gemeente voornamelijk als 'Trots'. Ook 'Betrokken' en 'Bruisend' werden vaak gekozen.

Welke twee woorden omschrijven het karakter van uw gemeente het best?	
Trots	46%
Betrokken	37%
Bruisend	33%
Divers	19%
Innovatief	16%
Rust	13%
Bedrijvig	12%
Anders, namelijk:	15%

Open vragen

Inwoners is de volgende open vraag voorgelegd: 'Als u de burgemeester van Maastricht één plek in de gemeente zou kunnen laten zien, welke plek zou dit dan zijn en waarom?'. De antwoorden staan hieronder samengevat rondom enkele veelgenoemde plaatsen.

Thema	Korte omschrijving
Het centrum	<p>Het centrum is voor veel inwoners van Maastricht belangrijk om aan de burgemeester te laten zien. Aan de ene kant vinden zij de mooie historie en het bruisende van de plek belangrijk. Aan de andere kant willen zij ook de gebreken laten zien, zoals de leegstand en overlast van afvalzakken en rondslingerende fietsen.</p> <p><i>Quote: "Centrum, want daar komt Maastricht bij elkaar en bruist de stad. In het centrum ontmoeten historie en toekomst elkaar. De buitenwijken zijn ook belangrijk voor Maastricht, maar het centrum is het gezicht van de stad."</i></p>
Wijken	<p>Veel inwoners van Maastricht vinden het belangrijk om het contrast te laten zien tussen bepaalde wijken. De Maastrichtenaren willen aan de ene kant laten zien dat wijken als de Groene Loper en het Sphinx Kwartier aanzienlijk zijn verbeterd. Aan de andere kant willen de inwoners van Maastricht de nieuwe burgemeester ook meegeven dat er nog veel wijken zijn die nog problemen hebben die moeten worden aangepakt.</p> <p><i>Quotes: "De Groene Loper, na jaren plannen en inzet is dit gedeelte van de stad enorm verbeterd."</i></p> <p><i>"Wijk Limmel. Deze wijk probeert met weinig hulp van de gemeentebestuurders en ambtenaren een fijne trotse wijk te worden en laat falend gemeentebeleid zien"</i></p>
Milieuperrons	<p>Inwoners van Maastricht hechten belang aan een goed afvalstelsel. Ze willen de burgemeester graag de problemen met de huidige milieuparken/perrons laten zien zodat de burgemeester hier wat aan kan doen.</p> <p><i>Quote: "Ik zou ze de milieuperrons laten zien om de problemen in het huidige recyclingsysteem te bespreken."</i></p>

Inwoners is daarnaast ook de volgende open vraag voorgelegd: 'Als ik denk aan de nieuwe burgemeester van Maastricht, dan zie ik iemand die...'. De antwoorden staan hieronder samengevat rondom enkele veelgenoemde eigenschappen.

Thema	Korte omschrijving
<p>... er is voor alle burgers.</p>	<p>Inwoners zien graag een burgemeester die zich inzet voor alle burgers en een grote verbindende rol heeft. De Maastrichtenaren hechten waarde aan een burgemeester die focust op bruggenbouwen tussen de verschillende lagen in de gemeente.</p> <p><i>Quote: "...Alle lagen van het volk steunt en open staat voor nieuwe initiatieven en evenementen."</i></p>
<p>... van Maastricht houdt.</p>	<p>Inwoners willen graag een burgemeester die van de gebruiken en cultuur van de stad houdt en daarmee trots is op de functie die hij/zij vervuld.</p> <p><i>Quote: "...die van de stad houdt, iemand van de regio of de stad die onze cultuur en waardes kent."</i></p>
<p>... dichtbij de burger staat.</p>	<p>Inwoners zien graag een burgemeester die een hechte band heeft met de inwoners van Maastricht. Ze vinden het belangrijk dat de nieuwe burgemeester echt naar hen luistert en daardoor hun wensen goed kan vertegenwoordigen.</p> <p><i>Quote: "... rekening houdt met de burger en benaderbaar is (géén schriftelijke verzoeken in drievoud via een strenge ambtenaar met opgaaf van redenen)."</i></p>

Onderzoeksverantwoording

HOOFDSTUK 4

Veldwerk

Dit onderzoek is uitgevoerd van 3 november 2022 tot en met 15 november 2022. Het onderzoek was via de open link www.mijnburgemeestermaastricht.nl voor alle inwoners van Maastricht in te vullen. Om aandacht te vragen voor het onderzoek en mensen uit te nodigen om mee te doen, is een online campagne opgezet via de kanalen van DPG, Facebook en Instagram.

Stellingen

De inwonersconsultatie bestond uit tien stellingen, waarop invullers konden aangeven welke eigenschap of welk gedragsvoorbeeld zij belangrijk vinden voor hun nieuwe burgemeester. Deze stellingenset is ontwikkeld door Citisens, op basis van onderzoek naar leiderschapsstijlen van burgemeesters.

In 2022 is door Citisens een onderzoek uitgevoerd onder 1.228 leden van het Citisens panel, waarbij hen is gevraagd wat een burgemeester voor hen de ideale burgemeester maakt. Ook zijn aan de hand van diverse wetenschappelijke publicaties over leiderschapsstijlen vier dimensies ontleend die leiderschap karakteriseren: 1) leiderschapsoriëntatie, 2) omgang met macht, 3) taakoriëntatie en 4) communicatiestijl. Op basis van de verzamelde data uit het Citisens panel zijn stellingen toegekend aan elk van deze vier dimensies. Daarnaast werden op basis van dit onderzoek de zeven kenmerken voor de gemeente typering geselecteerd. De zeven kenmerken die inwoners voorgelegd krijgen zijn zowel onderscheidend als representatief bevonden.

Door middel van een clusteranalyse zijn er aan de hand van de vier dimensies verschillende typen burgemeesters te onderscheiden. Deze vier typen (Efficiënte Probleemoplosser, Trouwe Beschermer, Enthousiaste Aanvoerder en Kritische Coach) vormen de basis voor de uitkomsten van de MijnBurgemeester-tool. Het type burgemeester dat het beste past bij de antwoorden die invullers gaven kregen zij aan het eind van de vragenlijst te zien. De beschrijving, zoals deze getoond werd, vindt u in bijlage 1.

Respons

In totaal is de vragenlijst 1613 keer ingevuld. Door middel van verschillende verificatiemethoden zijn dubbele invullers uit de resultaten gefilterd en zijn uitkomsten van inwoners buiten gemeente Maastricht uit de analyse gehouden. Onderdelen van het verificatieproces waren onder andere een check op e-mailadres, postcode en invultijd. Dit heeft geleid tot een netto respons van 1510 invullers.

Bijlage 1: Typen burgemeesters

Hieronder ziet u de omschrijvingen van de vier typen burgemeesters die de invullers aan het eind van de vragenlijst te zien kregen. Elke invuller kreeg het type te zien dat het meest overeen kwam met hun antwoorden op de stellingen. Daarnaast hadden zij de mogelijkheid om door te klikken en een omschrijving van alle vier de typen te lezen.

Efficiënte Probleemoplosser

“Waar een wil is, is een weg!”

Probleemoplossers hebben hun blik gericht op het hier en nu, en gaan recht op hun doel af. Vaak zijn dit doelen die door anderen zijn gekozen en vastgesteld.

Onderweg gaan zij moeilijkheden niet uit de weg. Sterker nog, probleemoplossers gaan actief aan de slag met het zoeken naar een oplossing. Zoals de naam al doet vermoeden, denkt dit type liever vanuit mogelijkheden dan belemmeringen.

Dat komt omdat de probleemoplosser resultaten wil boeken. Ze kiezen voor houding die daar op dat moment bij helpt: formeel of informeel, samen met anderen of alleen. Het is maar net wat er nodig is om samen vooruit te blijven gaan.

Trouwe Beschermer

“Doe maar gewoon, dan doe je al gek genoeg”

Wat moet er gebeuren en wanneer? Dit zijn de vragen waar de trouwe beschermer zich mee bezig houdt. Daarbij richt dit type zich op uitdagingen van dit moment. Trouwe beschermers zijn geen fan van verandering, liever beschermen zij dat wat bekend en vertrouwd is. Dat steken zij ook niet onder stoelen of banken.

Onderweg houdt de trouwe beschermer zich zowel bezig met het einddoel als het proces. Problemen zijn er om op te lossen, maar niet door van de gebaande paden af te wijken.

Als het nodig is, kan de trouwe beschermer voor een autoritaire houding kiezen. Bij dreigend gevaar ondernemen zij liever snel actie dan dat zij lang praten. En bevoegdheden zijn er om te gebruiken als de situatie daarom vraagt.

Enthousiaste Aanvoerder

“Alleen ga je sneller, samen kom je verder”

De blik naar buiten! Dat is wat de enthousiaste aanvoerder typeert. Deze burgemeester richt zich op uitdagingen van de toekomst én heeft daar een visie op.

Enthousiaste aanvoerders zijn niet bang voor verandering. Sterker nog, onderweg zoeken zij rustig de grenzen op wanneer dat nodig is. Het liefst duiken zij de inhoud in om hun plannen werkelijkheid te laten worden.

Als het nodig is gebruiken enthousiaste aanvoerders hun bevoegdheden om zaken voor elkaar te krijgen. Daarbij gaan ze niet voorbij aan anderen. Met een enigszins informele houding weten zij anderen te betrekken en overtuigen. Samen onderweg naar die stip op de horizon.

Kritische Coach

“Teamwork makes the dream work”

De kritische coach is een echte bruggenbouwer die energie krijgt van contact met anderen en steeds de samenwerking opzoekt. Dit type vindt het belangrijk om anderen zo veel mogelijk te betrekken en ervoor te zorgen dat zij tot goede ideeën en besluiten kunnen komen.

Onderweg heeft de kritische coach veel aandacht voor de omgeving: is iedereen nog aangehaakt? En hoe is de sfeer? Een goed proces is minstens zo belangrijk als een mooi resultaat.

Hoewel hun houding eerder formeel dan informeel is, zijn kritische coaches erg sociaal vaardig. Ze weten goed aan te sluiten bij de leefwereld van hun publiek en houden van duidelijke communicatie.

Bijlage 2: Toelichting betrokkenheidsprofielen

Honkvaste Buurtbewoners 16% Nederland

Leeftijd tussen 45 en 65 jaar.
Inkomen lager dan gemiddeld.
Opleidingsniveau lager dan gemiddeld.
Gezinnen en empty nesters, sterk verbonden met hun wijk/buurt.

Stadse Nomaden 10% Nederland

Leeftijd tot 40 jaar.
Hoog opgeleid, is vaak (nog) single.
Laag inkomen, maar ook weinig vaste lasten.
Sterk verbonden met vrienden en gelijkgestemden, minder met wijk/buurt.

Eigengereide Digitalen 11% Nederland

Leeftijd tot 40 jaar.
Laag inkomen, heeft vaak parttime/flexibele baan.
Opleidingsniveau lager dan gemiddeld.
Starters met fun, gericht op mode en uitgaan.

Gevestigde Beïnvloeders 18% Nederland

Leeftijd tussen 45 jaar en ouder.
Hoog opgeleid, werkt als manager of consultant.
Groep met het hoogste inkomen.
Interesse in sport en cultuur.

Zorgzame Senioren 6% Nederland

Ouder dan 65 jaar.
Opleidingsniveau lager dan gemiddeld, woont in dorp/kern.
Inkomen laagst van alle groepen.
Sober leven, geen verspillings.

Kritische Vernieuwers 8% Nederland

Leeftijd tussen 30 en 50 jaar.
Hoogst opgeleide groep, ambitieus.
Bovengemiddeld inkomen.
Aandacht voor voeding, leefstijl, milieu en klimaat.

Geïnformeerde Gezinsdrukte 16% Nederland

Leeftijd tussen 30 en 65 jaar.
Hoog inkomen, heeft een goede baan.
Opleidingsniveau hoger dan gemiddeld.
Gezinnen met jonge kinderen.

Zelfbewuste Aanpakkers 15% Nederland

Leeftijd 55+.
Opleidingsniveau gemiddeld, selfmade doeners (mkb, boerenbedrijf).
Inkomen hoger dan gemiddeld.
Spil van het verenigingsleven.